

Policy och strategi för integration i Östhammars kommun

Antagen i kommunfullmäktige 2018-09-25, § 79

Innehåll

Policy för integration	2
Strategi för integration	3
1. Inledning	3
1.1 Integration.....	3
1.2 Syfte.....	4
1.3 Målgrupper	4
1.4 Planering och uppföljning	5
2. Vision	5
3. Strategiska områden	6
3.1 Mottagande och boende.....	6
3.2 Arbete	6
3.3 Utbildning och språk	6
3.4 Fritid och delaktighet.....	7
3.5 Hälsa	7
3.6 Information	7
3.7 Attityder.....	7
3.8 Samverkan	8
4. Resurser, tidplan och förankring	8
5. Framtagandet av strategin	8
6. Relationen till andra styrdokument och samarbeten	9
7. Avgränsning	9
Bilaga 1. EU:s elva grundprinciper för integration	10

Policy för integration

Policy för integration syftar till att fungera vägledande på integrationsområdet för kommunens verksamheter. Policyn utgår från de elva europeiska grundprinciperna för integration¹ och kompletteras med en strategi för integration som beskriver strategiska områden och metod för planering och uppföljning.

I Östhammars kommun enas vi om ett antal gemensamma ställningstaganden på integrationsområdet som tar sin utgångspunkt i kommunens värdeord: *öppenhet, engagemang, ansvar, tillsammans*.

Öppenhet: Vi arbetar aktivt och proaktivt för ett öppet och tolerant lokalsamhälle.

- Östhammars kommun är en öppen kommun som i alla delar av organisationen verkar för tolerans och motverkar främlingsfientlighet och rasism.
- En organisation med individer med olika bakgrunder och erfarenheter ökar vår gemensamma förmåga att skapa ett inkluderande lokalsamhälle och ett rikt och mångfacetterat serviceutbud för alla.

Engagemang: Vi arbetar engagerat för att skapa ett lokalsamhälle som får alla invånare att känna sig välkomna i kommunen.

- Östhammars kommun är en välkomnande kommun som i alla delar av verksamheten arbetar engagerat för ett mottagande och integrationsarbete som får alla invånare att känna sig sedda och välkomna i kommunen.
- Genom att engagera berörda målgrupper i planering och genomförande av aktiviteter skapar vi ett behovsstyrt och kvalitativt integrationsarbete.

Ansvar: Vi tar alla ansvar för integrationen i Östhammars kommun och våra verksamheter berikas med nya kompetenser.

- Östhammars kommun har ett ansvar för inkludering av alla kommuninvånare, oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Som kommunens största arbetsgivare lokalt tar vi ansvar för inkludering av nyanlända invånare i våra verksamheter. Detta gynnar inte bara individen utan också kommunens kompetensförsörjning, utveckling och tillväxt.
- Alla kommunala verksamhetsområden ansvarar för att integrera integrationsperspektivet i den ordinarie verksamhetsplaneringen och -uppföljningen.

Tillsammans: I samverkan över förvaltnings-, myndighets- och sektorsgränserna verkar vi varje dag för en långsiktigt hållbar integration.

- Östhammars kommun är en sammanhållen kommun som ser vinsterna, för individen, verksamheten och lokalsamhället, med ett nära samarbete med alla berörda aktörer i planering och genomförande av verksamhet.
- I samverkan mellan förvaltningar och med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle, bidrar vi tillsammans för att alla invånare snabbare ska inkluderas i Östhammars kommuns samhälls- och arbetsliv.

---

¹ Se bilaga 1. Antagna av Europarådet 2004, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13973-2004-INIT/sv/pdf>

Strategi för integration

1. Inledning

Integration bygger på våra demokratiska värderingar, det vill säga alla individers rätt att delta i samhället på lika villkor när det gäller bland annat utbildning, arbete, kulturliv och fritid, oavsett etniskt ursprung och kulturell bakgrund.

I Östhammars kommun är utgångspunkten att alla människor är en tillgång. Det är bara tillsammans som vi kan skapa ett inkluderande lokalsamhälle. En mångfald av bakgrunder och erfarenheter skapar en möjlighet att bredda våra perspektiv och samlade kulturella och språkliga kompetenser.

Inom många kommunala verksamheter, vid berörda myndigheter och inom det civila samhället pågår idag en rad olika initiativ på integrationsområdet i Östhammars kommun. Engagemang, projekt och aktiviteter har ökat i omfattning de senaste åren i och med det ökade flyktingmottagande som följde av *Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*. Det är centralt att kommunens intensifierade samverkan med civilsamhället och den interna samverkan mellan kommunens verksamheter fortgår och betraktas som en naturlig del av ordinarie verksamhet.

En nära samverkan med Arbetsförmedlingen, som har det huvudsakliga statliga ansvaret för individens etablering de första två åren, är en förutsättning för flera kommunala verksamheter. Därutöver förutsätts en god och nära samverkan med bland andra Migrationsverket, Region Uppsala, Länsstyrelsen Uppsala län, det lokala näringslivet och övriga kommuner i länet.

En god integration bidrar till individens, kommunens och regionens utveckling.

1.1 Integration

Med *integration* avses en dynamisk, kontinuerlig och dubbelriktad process med ömsesidigt utbyte. Integration bygger på ett samspel mellan nya och etablerade invånare och syftar till att möjliggöra ekonomiskt, socialt, kulturellt och politiskt deltagande för alla.

För att uppnå integration mellan personer födda i Sverige och andra länder krävs en ömsesidig förståelse och respekt för alla människors lika värde. I denna strategi används begreppet *inkludering* som nära relaterat till begreppet integration. Integration kan beskrivas som en aktiv process av inkludering från samhällets sida. Nära relaterat är begreppet *etablering* som ofta används för att beskriva när nyanlända inkluderas och blir en del av samhälls- och arbetslivet i Sverige.²

Östhammars kommuns integrationsstrategi utgår från de elva europeiska grundprinciperna för integration³ och det nationella målet för integrationspolitiken: *lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund*.⁴

---

² Definitionen av begreppet "nyanländ" skiljer sig åt mellan olika verksamheter. Inom Arbetsförmedlingen är en individ nyanländ i tre år: "personer födda utanför EU/EES vars vistelsetid i Sverige i normalfallet inte överstiger 36 månader efter erhållet uppehållstillstånd eller uppehållskort". En nyanländ elev enligt skollagens definition är nyanländ i fyra år efter att eleven har påbörjat skolgång i svensk skola. I detta dokument görs ingen avgränsning av målgruppen avseende antalet år av bosättning i Sverige. Fokus ligger istället på att alla kommuninvånare ges förutsättningar att snabbt inkluderas i det lokala samhälls- och arbetslivet.

³ Se bilaga 1. Antagna av Europarådet 2004, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13973-2004-INIT/sv/pdf>

Det finns bristfällig forskning i Sverige avseende metoder som fungerar för en snabb och effektiv integration. I Tyskland finns mer forskning om lokala framgångsfaktorer och slutsatserna känns igen från våra erfarenheter i Sverige. Faktorer som underlättar integrationen är följande:

- Att tidigt undersöka vad de nyanlända själva kan göra för att nå egen försörjning.
- Att fördjupa samarbetet mellan alla som möter de nyanlända.
- Att kartlägga det lokala näringslivets behov av arbetskraft.
- Att involvera det civila samhället i ett tidigt skede.

Forskningen visar även att lokala attityder till flyktinginvandringen är avgörande; integrationen fungerar bättre om invånarna upplever att invandringen kan medföra något positivt.⁵

1.2 Syfte

Integrationsstrategin med tillhörande policy är kommunens övergripande styrdokument på integrationsområdet och anger den strategiska viljeriktningen för Östhammars kommun. Behovet om att enas kring en övergripande integrationsstrategi för kommunen fastställdes av Kommunstyrelsen i beslut KS-2016-229.

Strategin är ett underlag för planering och långsiktighet och syftar till att stödja och vägleda utformningen av integrationsarbetet i kommunala verksamheter. Detta sker genom varje nämnds/förvaltnings införlivande av strategin i respektive verksamhetsplanering och uppföljning.

Integration ska inte vara ett separat perspektiv som genomförs och rapporteras utanför ordinarie verksamhet. Att integrera integrationsperspektiv och -åtgärder i ordinarie verksamheter är centralt.

Statistik avseende bland annat sysselsättningsnivå, arbetslöshet och skolresultat skiljer sig kraftigt åt mellan personer födda i respektive utanför Sverige.⁶ En genomgång av det senaste decenniets flyktingmottagande i Östhammars kommun visar vidare att omkring en femtedel av de kommunmottagna lämnar kommunen för annan kommun i landet.⁷ Med en gemensam strategi för integration och verksamheternas egna behovsanalyser, målsättningar och uppföljningar ökar möjligheterna att skapa ett öppet, inkluderande och långsiktigt hållbart Östhammars kommun för alla.

1.3 Målgrupper

Integrationsstrategin berör alla oss som lever, bor och verkar i Östhammars kommun: kommunens förvaltningar, nämnder och styrelser, det lokala näringslivet, civilsamhällets organisationer och övriga aktörer som verkar i kommunen. Målgruppen för förverkligande och uppföljning av strategin är kommunens nämnder och förvaltningar.

Strategin ger vägledning för aktörers insatser på integrationsområdet för nyanlända, asylsökande, ensamkommande och utrikes födda som ännu inte har etablerats i lokalsamhället.⁸ Genom gemensamma, kvalitativa och effektiva integrationsinsatser ges alla individer förbättrade förutsättningar

---

⁴ <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/mal-for-nyanlandas-etablering/>

⁵ Dagens Samhälle, 6 april 2017.

⁶ Bilaga 2, presenteras fristående.

⁷ Bilaga 3, presenteras fristående.

⁸ Även om dessa är de huvudsakliga målgrupperna i denna strategi utesluter det inte att även andra målgrupper med särskilda behov och/eller som står längre från arbetsmarknaden kan komma att dra nytta av genomförandet av strategin. Arbetet med inkludering och mångfald skapar ett öppet klimat för fler.

för inkludering. Varje individ ska av alla verksamheter bemötas utifrån sina behov och möjligheter. Hänsyn ska alltid tas till ett jämlikhetsperspektiv avseende bland annat kön, ålder, funktionsvariationer och individuella förutsättningar.

1.4 Planering och uppföljning

Nämnder och förvaltningar ska med utgångspunkt i policy och strategi för integration utarbeta, tillämpa och följa upp sina egna ambitioner, mål och aktiviteter på integrationsområdet.

Strategin ligger i linje med kommunfullmäktiges strategiska områden *En attraktiv och växande kommun, En hållbar kommun, En lärande kommun och En öppen kommun.*

Planering görs årligen av respektive nämnd/förvaltning i ordinarie verksamhetsplan i Stratsys.

Rapportering görs årligen av respektive nämnd/förvaltning i ordinarie verksamhetsuppföljning och hållbarhetsbokslut i Stratsys.

Rapporteringen ska innehålla följande:

- Vilka mål som har satts upp på integrationsområdet.
- Hur man har arbetat mot målen/vilka aktiviteter som har genomförts.
- Resultat.
- Vilka aktiviteter som planeras för kommande år.

Kommunstyrelsen svarar för den övergripande uppföljningen i hållbarhetsbokslutet.

2. Vision

Östhammars kommuns strategi för integration tar sin utgångspunkt i policy för integration och i visionen för Östhammars kommun 2020 - världens bästa lokalsamhälle. Visionen beskriver bland annat följande: *"I Östhammars kommun är mångfald i samhället en förutsättning för all utveckling", "vi känner ett ansvar för våra medmänniskor" och "vi arbetar tillsammans för att hitta goda lösningar."*⁹

I linje med Östhammars kommuns vision verkar vi genom denna strategi för ett öppet och tolerant lokalsamhälle som präglas av mångfald med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla. Alla invånare i Östhammars kommun ges goda förutsättningar att delta på lika villkor i det lokala samhälls- och arbetslivet, inom skola och utbildning och det lokala kultur- och fritidslivet.

---

⁹ Del av Vision för Östhammars kommun – världens bästa lokalsamhälle 2020. KF §33/2011, 2011-02-07.

3. Strategiska områden

I arbetet med framtagandet av integrationsstrategin har åtta centrala utvecklingsområden identifierats:

- 1) Mottagande och boende
- 2) Arbete
- 3) Utbildning och språk
- 4) Fritid och delaktighet
- 5) Hälsa
- 6) Information
- 7) Attityder
- 8) Samverkan

Varje strategisk område innehåller en kort beskrivning nedan som anger övergripande viljeriktning och fungerar som utgångspunkt för verksamheternas vidare planering och uppföljning. Nämnders och förvaltningars verksamhetsområden berörs troligtvis av flera av nedanstående strategiska områden.

Områdena är valda utifrån identifierade lokala behov, nationellt övergripande integrationsmål och de elva europeiska grundprinciperna för integration. Samtliga områden är beroende av varandra och utgör lika viktiga delar för en hållbar integration.

3.1 Mottagande och boende

Det första mottagandet är centralt för individens vilja och möjlighet att stanna i kommunen. Vidare är tillgången till en egen bostad viktig för möjligheten att kunna etablera sig i samhället. En utvecklad samverkan med civilsamhälle, näringsliv, myndigheter och andra aktörer är gynnsamt för ett gott mottagande och snabb etablering.

Blandade bostadsformer och bostadsområden som främjar kontakten mellan nya och etablerade svenskar underlättar integrationsprocessen och motverkar segregation.

3.2 Arbete

Ett arbete med egen försörjning är centralt för individens känsla av självständighet, trygghet och delaktighet. Kommunen ska vara en attraktiv och välkomnande arbetsgivare och de kommunala arbetsplatserna öppna för individer med olika ursprung, bakgrunder och erfarenheter. Alla kommuninvånare behövs för att säkra kommunens tillväxt och kompetensförsörjning idag och i framtiden.

En nära samverkan med Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet fyller en viktig funktion liksom arbetet för att stimulera nyanländas företagande i kommunen.

3.3 Utbildning och språk

Utbildning på alla nivåer, från förskola, grundskola och gymnasium till vuxenutbildning, språkutbildning och samhällsinformation är centrala delar som lägger grunden för en långsiktigt hållbar integration. Alla elever oavsett bakgrund ska ges förutsättningar att avsluta utbildningen med goda resultat och meritvärden.

Utbildningen är central för att förbereda individen för ett kommande arbetsliv. Svenska för invandrare (SFI) ska ge språkliga redskap för kommunikation och ett aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Samverkan med näringsliv och arbetsgivare ska eftersträvas för både individens och kommunens utveckling. Planering och insatser ska utgå från den lokala och regionala arbetsmarknadens behov.

Skolan ska lägga grunden för barns och ungas respekt för allas lika värde med syftet att förbereda den unge för en mångkulturell värld. Skolan är en viktig arena för att skapa kulturmöten och förståelse mellan nya och etablerade svenskar vilket aktivt ska eftersträvas i alla delar av verksamheten.

3.4 Fritid och delaktighet

Civilsamhällets organisationer (föreningar, kyrkor och samfund, studieförbund med flera) fyller en viktig funktion för att ge individen en meningsfull fritid, betydelsefulla nätverk och en upplevelse av tillhörighet och delaktighet i lokalsamhället. Kommunen ska arbeta aktivt för att kontinuerligt stärka samverkan med civilsamhällets organisationer och underlätta tillskapandet av mötesplatser för att främja kulturutbyten och möten mellan människor.

Östhammars integrationsnätverk är en central plattform för den långsiktiga samverkan mellan kommun och ideell sektor. Kommunens integrationsmedel till civilsamhället är ett betydelsefullt verktyg för att uppmuntra och sätta nya initiativ på integrationsområdet. Språkväns- och fadderverksamhet är ett fruktbart stöd för inkludering och ömsesidig förståelse och biblioteken är betydelsefulla mötesplatser.

Kunskaper om berörda målgruppers önskemål och behov ska alltid, då det är möjligt, inhämtas direkt från målgrupperna i inkluderande processer.

3.5 Hälsa

Alla områden i denna strategi kan antas bidra till god hälsa på lika villkor. God samverkan med hälso- och sjukvården, elevhälsan, vård och omsorg, Råd och stöd, Cosmos asyl- och integrationshälsa och andra aktörer på området är särskilt centralt för att skapa förutsättningar för god hälsa för alla. Hälsan påverkas bland annat av tidigare erfarenheter från hemlandet, av migrationen i sig och av hur väl integrationen i det nya samhället fungerar.

Att skapa tillit till och förtroende för samhällets institutioner bidrar till att den enskilde vid behov kan söka stöd.

3.6 Information

Kommunens verksamheter ska eftersträva att ta fram och nå ut med lättillgänglig information i de kanaler och på de språk som krävs för att berörda målgrupper ska nås och ha möjlighet att ta del av aktuell information.

3.7 Attityder

Kommunen har ett ansvar för att aktivt och proaktivt verka för positiva attityder (inställning/förhållningssätt) till integration och mångfald. Genom information, utbildningssatsningar, dis-

kussioner, temadagar, föreläsningar och kulturmöten lägger verksamheten/personalgruppen/ elevgruppen grunden för en inkluderande, kunskapsbaserad och tolerant miljö.

Tendenser till och uttryck för främlingsfientlighet och rasism ska uppmärksammas och hanteras med aktiva insatser inom alla verksamheter.

3.8 Samverkan

Genom bred intern och extern samverkan skapar vi i våra verksamheter en gemensam syn på vad som behöver göras och arbetar tillsammans för att underlätta för den enskilde. För att lyckas krävs arenor för samverkan och samarbete. Genom förvaltnings- och verksamhetsöverskridande styr- och arbetsgrupper skapar vi dessa arenor inom kommunen och tillsammans med myndigheter, civilsamhälle, näringsliv och andra aktörer.

4. Resurser, tidplan och förankring

Policy och strategi för integration antas av kommunfullmäktige och gäller tills vidare. Revidering sker vid behov, i enlighet med beslut.

Policy och strategi för integration ska finnas med inom ramen för varje nämnds ordinarie verksamhetsplanering. Varje nämnds/förvaltnings egna mål och resultat ska årligen redovisas inom ramen för ordinarie uppföljning och i hållbarhetsboksutet, i enlighet med del 1.4.

Nämnder och förvaltningsledningar ansvarar för att policy och strategi sprids och förankras internt inom alla berörda verksamheter.

Arbetet sker inom ramen för ordinarie verksamhet och befintlig budget.

5. Framtagandet av strategin

Under arbetet med framtagandet av strategin har underlag och synpunkter inhämtats från berörda aktörer inom flera av kommunens verksamheter och goda exempel har hämtats från andra kommuner i landet. Kommunens förvaltningsövergripande Referensgrupp integration med representanter från Barn- och utbildningsförvaltningen, Socialförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, Enheten för arbete och sysselsättning, Tillväxtkontoret och Kommunledningsförvaltningen har bidragit i processen. Samtliga nämnder och Centrala samverkansgruppen (arbetstagarorganisationerna) har inkluderats i en bred remissrunda. Alla inkomna synpunkter har omhändertagits.

Deltagare i Östhammars integrationsnätverk med representanter från det lokala civilsamhället har varit referensgrupp i framtagandet. Policy och strategi för integration har även gått på remiss till berörda myndigheter och aktörer som Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen Uppsala län, Region Uppsala, Folkuniversitetet och Företag i samverkan.

Synpunkter och identifierade lokala behov på integrationsområdet har inhämtats vid breda dialogmöten, integrationsforum, konferenser och nätverksmöten med representanter från civilsamhälle, kommunens verksamheter, myndigheter och näringsliv under åren 2016-2018.

6. Relationen till andra styrdokument och samarbeten

Policy och strategi för integration ska av varje nämnd sättas i relation till de övriga mål som beslutas av kommunfullmäktige och andra rådande styrdokument.

Integrationsstrategin ligger i linje med nationella mål för integrationspolitiken, EU:s grundprinciper för integration och SKL:s agenda för integration. Strategin utgår vidare från den breda arbetsmarknadspolitiska överenskommelse som tecknades mellan Arbetsförmedlingen och Östhammars kommun i februari 2017.¹⁰

Östhammars kommuns verksamheter tar även hänsyn till övriga lokala och regionala överenskommelser och strategier på integrationsområdet, exempelvis Lokal överenskommelse om etableringsuppdraget för nyanlända i Östhammars kommun (LÖK)¹¹, Regional överenskommelse om integration och etablering i Uppsala län 2019-2021 (RÖK)¹² och den regionala utvecklingsstrategin för Uppsala län (RUS).¹³ En pågående process med framtagande av en överenskommelse om samverkan mellan det lokala civilsamhället och Östhammars kommun är ett annat nära relaterat arbete.

7. Avgränsning

Mot bakgrund av ovanstående pågående processer och dokument har vissa avgränsningar gjorts i framtagandet av strategin. Strategin fokuserar inte på lokala aktörers/förvaltningars roller och uppdrag på integrationsområdet då detta framgår av bland annat Lokal överenskommelse om etableringsuppdraget för nyanlända i Östhammars kommun (LÖK). I strategin utelämnas även redogörelse för regionala och nationella aktörers uppdrag och ansvar för samverkan på området då detta ligger inom ramen för den Regionala överenskommelsen om integration och etablering i Uppsala län 2019-2021 (RÖK).

Verksamhetsspecifika mål, styrdokument och arbetssätt svarar respektive nämnd/förvaltning för att sätta och följa och kompletterar denna strategi. Av utrymmesskal utgör den statistik som presenteras i bilaga 2 och 3 endast ett begränsat urval av tillgänglig data på området. Varje verksamhet kompletterar sin behovsbild med data som bedöms vara aktuell för den egna verksamheten.

Senast reviderad: 2018-08-03

Delges: Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige Östhammars kommun, samtliga nämnder, Styrgrupp arbetsmarknad, Referensgrupp integration, Centrala samverkansgruppen (arbetstagarorganisationerna), Östhammars integrationsnätverk, Företag i samverkan, Arbetsförmedlingen Gimo/Norra Uppland, Region Uppsala, Länsstyrelsen Uppsala län samt Folkuniversitetet.

---

¹⁰ https://www.osthammar.se/globalassets/dokument/styrdokument/overenskommelse-arbetsmarknad_af-och-osthammarskommun_slutversion-broschyr-2017.pdf

¹¹ Östhammars kommun tecknade i juni 2018 en lokal överenskommelse (LÖK) om etablering i samverkan med Arbetsförmedlingen. Arbetet har ägt rum inom ramen för det treåriga regionala ESF-projektet IGMA/KISA. KISA arbetar med modeller för samordning av olika myndigheters insatser för snabbare inträde på arbetsmarknaden för nyanlända i Uppsala län: <http://kisaprojektet.se/>.

¹² Östhammars kommun är vid tidpunkten för färdigställandet av integrationsstrategin delaktiga i Länsstyrelsens framtagande av en regional överenskommelse om integration och etablering i Uppsala län (RÖK).

¹³ Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län: <http://www.lul.se/sv/Regional-utveckling/>

Bilaga 1. EU:s elva grundprinciper för integration

1. Integration är en dynamisk dubbelriktad process med ömsesidigt tillmötesgående mellan alla invandrare¹⁴ och invånare i medlemsstaterna.
2. Integration innebär respekt för Europeiska unionens grundläggande värderingar.
3. Sysselsättningen är en väsentlig del av integrationsprocessen och är avgörande för invandrarnas delaktighet, för invandrarnas bidrag till värdsamhället och för att synliggöra dessa bidrag.
4. Grundläggande kunskap om värdsamhällets språk, historia och institutioner är absolut nödvändig för integrationen. Att ge invandrarna möjlighet att förvärva denna grundläggande kunskap är viktigt för en framgångsrik integration.
5. Utbildningsinsatser har avgörande betydelse för att göra invandrarna, och i synnerhet deras efterkommande, beredda att bli mer framgångsrika och aktiva deltagare i samhällslivet.
6. Invandrares tillträde till institutionerna samt till offentliga och privata varor och tjänster på samma grund som inhemska medborgare och utan diskriminering har grundläggande betydelse för en bättre integration.
7. Ofta förekommande samspel mellan invandrare och medlemsstaternas medborgare är en grundläggande mekanism för integration. Gemensamma forum, en interkulturell dialog, utbildning om invandrare och invandrarkulturer och stimulerande levnadsförhållanden i stadsmiljön ökar samspelet mellan invandrare och medlemsstaternas medborgare.
8. Utövandet av olika kulturer och religioner garanteras i stadgan om de grundläggande rättigheterna och måste tryggas, om utövandet inte strider mot andra okränkbara europeiska rättigheter eller den nationella lagstiftningen.
9. Invandrarnas medverkan i den demokratiska processen och i utformningen av integrationspolitik och integrationsåtgärder, särskilt på lokal nivå, som stöder deras integration.
10. Att integrera integrationspolitiken och integrationsåtgärderna i alla relevanta politikområden och myndighetsnivåer och offentliga tjänster är en viktig faktor vid utformningen och genomförandet av den allmänna politiken.
11. Att utarbeta tydliga mål, indikatorer och utvärderingsmekanismer är nödvändigt för att anpassa politiken, utvärdera framstegen när det gäller integrationen och göra informationsutbytet effektivare.¹⁵

---

¹⁴ Begreppet ”invandrare” används i EU:s dokument och är inte Östhammars kommuns val av begrepp. I Policy och strategi för integration i Östhammars kommun använder vi istället begreppen nyanlända/nya kommuninvånare.

¹⁵ Antagna av Europarådet 2004, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13973-2004-INIT/sv/pdf>